

Monumentnummer*: 516546

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 11 september 2000
Kadaster deel/nr 82738/77

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Lith Oss Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Sluismeester 1, Lithoijen

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Lithoijen	A			1960
Appeltern	Q			672
Appeltern	G			39

Omschrijving**

Lithoijensedijk 4A

Inleiding

STUW, gebouwd in Functionalistische stijl tussen 1934 en 1936, naar technisch ontwerp van ir. P. Ph. Jansen, onder architectuur van ir. D.

Reich. De vistrap werd in 1954 veranderd. Rond 1975 zijn de stalen kozijnen in de heftorens vervangen door aluminium. Ook de korrelbekleding is rond 1975 aangebracht.

Omschrijving

De stuw bestaat uit vier naast elkaar geplaatste heftorens op rechthoekige plattegrond, met daartussen drie stalen wielschuiven van elk 38 meter lengte, versterkt met vakwerk. De schuiven worden bediend door kettingen. Bij het zuidelijke landhoofd is de bestaande vistrap in 1954 gewijzigd. De bedoeling was dat vissen zo het hoogteverschil van twee meter konden overbruggen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De stuw met heftorens staat haaks op de schutsluis en verbindt beide Maasoeveren.

De heftorens zijn uitgevoerd in beton met een wit gekleurde korrelige afwerklaag. De torens zijn aan de onderzijde voorzien van afgeronde stroombrekers met een metalen balustrade. De stroombrekers zijn stroomafwaarts veel lager gebouwd. De torens worden onderling verbonden door een loopbrug met dichte stalen balustrade, aan de zijde van de waterkrachtcentrale bereikbaar via een wenteltrap en een verlenging van de stuwbrug, beiden uit 1990, aan de zuidzijde via een steektrap. De loopbrug aan stroomafwaartse zijde rust op een betonnen verbreding op de stroombreker. De torens zijn aan de bovenzijde voorzien van ramen. Stroomafwaarts zijn dit bij de landhoofden bandvensters op de hoeken. De middelste torens bezitten een drieruits staand raam. Alle torens hebben aan de voorzijde een uitkragend deel met bandvenster. De luifel hiervan en de uitkragende dakrand zijn van beton.

Waardering

De stuw is van algemeen belang. Het kunstwerk heeft cultuurhistorische waarde als vertegenwoordiger van de sociaal-economische en waterstaatkundige ontwikkeling van het Maasgebied in het interbellum, met name als belangrijk onderdeel van de verbetering van de scheepvaart en de watervrijmaking van het gebied. Het heeft betekenis voor de typologische ontwikkeling van deze werken. Het heeft architectuurhistorische waarde als voorbeeld van het samengaan van functionalistische vormen en de modernste waterstaatstechnieken en materialen. Het heeft ensemblewaarden vanwege de samenhang met de ruimere omgeving. Het is als voorbeeld van een belangrijk onderdeel van de Maaskanalisisatie met een indrukwekkende vormgeving en omvang gaaf en zeldzaam.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Waterkering en -doorlaat

Functie

Stuw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument